

УДК 658.3:331.1

DOI:10.5281/zenodo.11869259

А.В. Непиталюк, д-р філософії з економіки (*ВТЕІ ДТЕУ, Вінниця*)

Є.В. Пивовар, здоб. ОС «бакалавр» (*ВТЕІ ДТЕУ, Вінниця*)

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ЗГІДНО З ЄВРОПЕЙСЬКИМИ СТАНДАРТАМИ ТА ВИМОГАМИ

Україна активно прагне вступу до Європейського Союзу (далі – ЄС), і цей процес вже розпочався: 14 грудня 2023 року Європейська рада прийняла рішення про відкриття переговорів з Україною щодо вступу [1]. Наразі Україна має підготувати досить багато переговорників для узгодження важливих питань у ході офіційних переговорів про вступ. Це включає: приведення законодавства України у відповідність до норм ЄС, реформування економіки та державного управління, зокрема сфери соціального забезпечення, адже прогрес у виконанні рекомендацій Європейської Комісії прискорить цей процес [2].

До підвищення кваліфікації працівників соціальної сфери Європейський Союз висуває наступні вимоги:

- регулярне підвищення кваліфікації посадовців місцевого самоврядування, включаючи працівників соціальної сфери, не рідше одного разу на три роки [3]. Постійна перепідготовка дозволяє їм підтримувати свої знання та навички на актуальному рівні відповідно до європейських стандартів;

- формування знань та навичок у сфері соціальних прав, закріплених в Європейській соціальній хартії (ЄСХ) [4]. Працівники соціальної сфери повинні бути обізнані у своїх соціальних правах та вміти їх захищати, щоб забезпечувати дотримання цих прав у своїй роботі та належно надавати соціальні послуги клієнтам;

- розвиток компетенцій у сфері європейської інтеграції, включаючи знання інституційної структури ЄС, процедур прийняття рішень, стандартів ЄС, міжнародних соціальних стандартів у сфері соціальних послуг і системи соціальних гарантій [3]. Ці навички дозволять працівникам соціальної сфери краще розуміти європейський контекст та адаптувати свою роботу до нього, а також підвищити мобільність робочої сили (сфери соціального забезпечення) між Україною та країнами ЄС;

- формування навичок оцінювання ефективності застосування фінансових механізмів соціальної політики на національному та наднаціональному рівнях [3]. Представлений аспект є важливим для

ефективного управління ресурсами та забезпечення стійкого розвитку соціальної сфери;

- інтеграція гендерного підходу в систему управління та адміністрування соціальної сфери, адже це відповідає принципам недискримінації та рівності, які є ключовими для ЄС [3].

У контексті підвищення кваліфікації персоналу соціальної сфери згідно з європейськими стандартами та вимогами, існують різні онлайн-ресурси та курси, які можуть допомогти працівникам соціальної сфери розвинути свої навички та знання.

Один з таких ресурсів – це «Платформи соціальної освіти», який був аносований Міністерством соціальної політики України за підтримки проекту SURGe [5]. Цей онлайн-майндчик призначений для навчання представників органів місцевого самоврядування, надавачів соціальних послуг та інших зацікавлених фахівців. Курси на цій платформі охоплюють теми, такі як організація надання соціальних послуг екстрено (кризово), ключові відмінності між наданням соціальних послуг екстрено (кризово) та веденням випадку, та інші [5].

Інший ресурс – це курс «Перехід до стандартів Європейського Союзу в ключових сферах публічного управління та адміністрування» [3], який фокусується на підвищенні кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування. Він охоплює широкий спектр тем, включаючи: інституційну структуру ЄС, процедури прийняття рішень, стандарти Європейського Союзу, міжнародні соціальні стандарти, систему соціальних гарантій ЄС та інші [3]. Курс надає можливість розвинути такі навички, як:

– визначення стратегічних пріоритетів соціальної політики в умовах інтеграції України;

– оцінювання політичних, соціальних та економічних наслідків варіантів рішень; планування заходів з реалізації стратегії стійкого розвитку на рівні публічної (місцевої) служби;

– підготовка обґрунтованих управлінських рішень з урахуванням питань євроінтеграції та рівності між чоловіками та жінками;

– організація та проведення ділових бесід, переговорів, презентацій, нарад, брифінгів.

Для освітян також існує курс «Основні права та принципи особистості відповідно до статей Європейської соціальної хартії» [6], мета якого полягає у формуванні в учасників освітнього процесу знань про свої соціальні права, які закріплені в ЄСХ [4], та первісних навичок захисту своїх прав.

Крім того, існує безкоштовний онлайн-курс «Підвищення кваліфікації для освітян» [6], який фокусується на донесенні інформації

про зміст соціальних прав, закріплених в Європейській соціальній хартії [4], формуванні базових навичок захисту своїх прав та залучення до правозахисної діяльності, спрямованої на імплементацію європейських соціальних стандартів в Україні.

Загалом, вимоги ЄС до підвищення кваліфікації працівників соціальної сфери спрямовані на забезпечення високого рівня знань та навичок, необхідних для надання якісних соціальних послуг відповідно до європейських стандартів та принципів.

Усі ці ресурси та курси можуть допомогти працівникам соціальної сфери розвинути свої навички та знання, щоб відповідати європейським стандартам та вимогам. Це, в свою чергу, може допомогти Україні розвивати свою соціальну сферу відповідно до європейських стандартів, що може призвести до покращення якості соціальних послуг та загальної рівня життя населення.

Інформаційні джерела

1. Шлях України до вступу до ЄС. *Солідарність ЄС з Україною*. URL: https://eu-solidarity-ukraine.ec.europa.eu/ukraines-path-towards-eu-accession_uk

2. Directorate-General for Neighbourhood and Enlargement Negotiations. *Ukraine Report 2023. European Neighbourhood Policy and Enlargement Negotiations (DG NEAR)*. URL: https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/ukraine-report-2023_en#files.

3. Перехід до стандартів Європейського Союзу в ключових сферах публічного управління та адміністрування. *Портал управління знаннями*. URL: <https://pdp.nacs.gov.ua/courses/perekhid-do-standartiv-yevropeiskoho-soiuzu-v-kliuchovykh-sferakh-publichnoho-upravlinnia-ta-administruvannia>

4. Європейська соціальна хартія (переглянута) : Хартія Ради Європи від 03.05.1996 р. : станом на 7 верес. 2016 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062#Text

5. Де підвищити фаховий рівень працівникам соціальної сфери: перелік корисних онлайн-ресурсів - socsprava.com.ua. URL: <https://socsprava.com.ua/de-pidvyshhyty-fahovyj-riven-praczivnykam-soczfery-perelik-korysnyh-onlajn-resursiv/>

6. Запрошуємо реєструватись на онлайн-курс "Європейська соціальна хартія (переглянута) та практика Європейського комітету з соціальних прав". *Pravokator*. URL: <https://pravokator.club/news/zaprosuyemo-reyestruvatys-na-onlajn-kurs-yevropejska-sotsialna-hartiya-pereglyanuta-ta-praktyka-yevropejskogo-komitetu-z-sotsialnyh-prav/>